



אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
Association of Counsellors and family therapists in Israel

כללי אתיקה

תשפ"ג-תשפ"ד

חברים, עובדים ומתנדבים יקרים,

לפניכם תקנון אתיקה של אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר) בתקנון הושקעה עבודה ומחשבה רבה, ובו קובצו כללים והגדרות מוסריות בהתאם לנורמות הקיימות בין מטפלים בישראל, שומרי תורה ומצוות. מטרת התקנון היא להתוות דרך לחברי האגודה לקיים פעילות מקצועית, תקינה ומוסרית על פי כללי ההלכה והמוסר היהודי. התקנון יחול עם הצטרפות כל חבר לאגודה, וכן עובד ומתנדב לתפקידו מיום התחלת פעילותו. אחת לשנה, אי"ה, יצא תקנון מעודכן ע"י וועדת האתיקה של האגודה ויעלה באתר לתצוגת החברים העובדים והמתנדבים. סוד ההצלחה שלנו כארגון מקצועי, היא שמירה על סדר וכללי אתיקה אחידים הידועים מראש. התקנון הינו דינמי, פתוח לשינויים ותוספות. וועדת האתיקה מזמינה כל חבר, עובד או מתנדב להציע הצעות תקנות או לתקן את הקיים.

צוות ועדת אתיקה

יו"ר העמותה ומנכ"לית העמותה

מאחלים לחברים, עובדים ומתנדבים, עשיה מוצלחת ומבורכת.

על החתום באנו היום: יום ה' ז' מנחם אב ה'תשפ"ב (4.8.2022)

מנכ"לית העמותה
הגב' יהודית שוורץ



יו"ר העמותה וועדת אתיקה
הרב מאיר שמעון עשור



כללי ההגינות המקצועית (אתיקה) של חברים באגד מקצועי

תוכן העניינים:

4	הגדרות
4	כללי
5	א חובת נאמנות ללקוח
6	ב שמירת סודיות
8	ג סידורים כספיים
8	ד יחסים בין חברים
8	ה מיומנות מקצועית
9	ו פרסום ופרסומת
9	ז כבוד המקצוע
10	ח מקצועיות ויושר
11	ט אינטרנט ואמצעי תקשורת אלקטרוניים

כללי ההגיונות המקצועית (אתיקה) של חברים באגד מקצועי:

אלה הם כללי ההגיונות המקצועית (אתיקה) של חברים באגד מקצועי אותם חברים באגד מקצועי מקבלים על עצמם עם בקשתם להתקבל כחברים באגד מקצועי וכל עוד הם חברים בו.

הגדרות

"הכללים" - כללי ההגיונות המקצועית (אתיקה) של החברים באגד מקצועי האמור בכללים אלה בלשון זכר גם לשון נקבה במשמע, בהתחשב בנסיבות.

"האגודה" - "אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל" (להלן - גם "האגודה" או "העמותה")

"חבר" **"איש מקצוע"/"מטפל"** - מי שהינו חבר רשום ב"אגד" כיועץ הפרט והמשפחה או מטפל מוסמך מטעם האגודה בתחום הפרט הנישואין והמשפחה, ו/או בכל מקצוע המקנה חברות באגד ו/או שנתקבל כחבר באגד המקצועי. וכן חבר שהפסיק את חברותו באגד המקצועי על מעשים שנעשו בזמן היותו חבר באגודה, ו/או בהקשר עם האגודה כגון מטופל שהופנה על ידי האגודה לחבר בפקיעת חברותו.

"מטופל" - אדם או זוג הפונה לחבר למטרת טיפול, ייעוץ או הנחיה, כולל אימון.

"טיפול" - הנחיה, אימון, ייעוץ או טיפול

כללי

1. תקנון זה בא להתקין וליישם כללי התנהגות של החברים באגד מקצועי באשר הם רשומים ו/או נרשמו ו/או יירשמו בפנקס שמנוהל על ידי האגודה כחבר, כמוגדר בכללים אלה.
2. כללי האתיקה בתקנון זה נועדו להציב כללי התנהגות אישית ומקצועית בעבודת החברים, כך שהתערבותם בחיי המשפחה של האנשים אשר בטיפולם תהיה אחראית ומוסרית כאחת.
3. כללי האתיקה נקבעו על ידי הנהלת האגודה ולאחר ביקורת וועדת האתיקה, והם מחייבים את ועדת האתיקה ואת החברים באגד מקצועי.
4. כללי האתיקה מפורסמים באתר האגודה, וכל חבר המצטרף לאגודה חתום על כפיפותו לכללים.
5. ועדת האתיקה מוסמכת להוסיף כללי אתיקה או לתקן את הכללים הקיימים.
6. ועדת האתיקה מורשית לנקוט בהליכים משמעתיים, ותפעל בתקיפות ראויה ובכל דרך הולמת נגד אלה אשר יפרו את כללי האתיקה.
7. לוועדת האתיקה סמכות לחייב חבר להגיב לתלונה, להוסיף ולהשלים פרטים רלוונטיים, לזמנו להופיע לפני הוועדה, לתן החלטות ולחייב את החבר לציית להחלטות ולפרסם את הדיונים וההחלטות באופן שתראה לנכון.

א | חובת נאמנות ללקוח

8. חובת נאמנות של כל חבר באגד מחייבת אותו לעזור ולסייע לרווחתם של יחידים, זוגות ומשפחות. עליהם לכבד את המטופלים המבקשים להיעזר בהם, ולעשות את המירב כדי להבטיח שימוש נאות של המטופל בשירותיהם.
9. החבר יטפל בפונים בנאמנות, במסירות ובהגינות מתוך שמירה על כבוד שמים, כבוד הפונה, כבוד המקצוע וכבוד האגודה.
10. לא ינצל החבר התקשרות מקצועית לצורך קבלת כספים, מתנות, או טובות הנאה אחרות מעבר לשכר המגיע לו כיועץ ו/או מטפל. אין באמור לעיל למנוע קבלת מתנת הוקרה סבירה בהתחשב בנסיבות אשר נועדה לבטא הכרת טובה של הפונה כתוצאה מהצלחת החבר בעבודתו.
11. החבר רשאי, לפי שיקול דעתו, שלא לקבל עניין לטיפול. החליט שלא לקבל עניין לטיפולו, יודיע על כך לפונה בהקדם האפשרי.
12. החליט החבר להפסיק טיפול לפני סיומו, ימסור הודעה על כך לפונה ללא דיחוי. חובה עליו במידת האפשר, להפסיק את הטיפול באופן שלא יפגע בענייניו של הפונה.
13. חבר לא יקבל על עצמו לטפל בפונה ולא ימשיך בטיפול בו, אם קיים חשש שלא יוכל למלא את חובתו המקצועית כלפיו, בשל עניין אישי שלו, בגין התחייבות או חובת נאמנות שיש לו כלפי אחר, או בגין יחסים אישיים או עסקיים בעבר או בהווה עם מי מהפונים וכיו"ב או בשל עומס עבודה, או בהיעדר הכשרה, מיומנות וניסיון מקצועי כנדרש לאותו מקרה, או בשל כל סיבה אחרת שאינה מוזכרת בסעיף זה.
14. חבר לא ינצל את היחסים המקצועיים עם פונה כדי לקדם את ענייניו הוא. החברים מודעים למעמדם רב ההשפעה כלפי הפונה, וימנעו מלנצל לרעה את אמונו ותלותו של הפונה. לכן, ימנע החבר מיצירת קשרים שאינם מקצועיים עם פונה אם יש בהם כדי לפגוע בשיקול דעתו המקצועי של החבר ולהגביר את סכנת ניצול הפונה לרעה. כאשר אין אפשרות להימנע מקיום קשרים כפולים עם פונה ינקוט החבר באמצעי זהירות מקצועיים נאותים, כדי לוודא ששיקול דעתו לא יפגע ולא יחול ניצול לרעה. דוגמאות של קשרים אסורים בתקנות אלו: יחסים אישיים או עסקיים קרובים עם פונה. בכל מקרה של קשרים כפולים, בטיפול ידאג החבר ששני בני הזוג יהיו מודעים להם.
15. החברים מקבלים על עצמם לנהוג כפי ההוראות ההלכתיות של דיני קרבה ודיני ייחוד. חל איסור על קיום כל קשר העלול להתפרש כקשר מיני, כולל מילים הנראות כמיותרות, מבטים ואין צריך לומר מגעים. וכן סגנון שאלות אשר לא היו נדרשות לצורך הטיפול עם כל נועץ או מטופל.
16. חבר יכבד את חופש הפונה לקבל החלטות לבדו, אך יעזור לו להבין את תוצאות החלטותיו.
17. חבר רשאי להמשיך את הקשר המקצועי עם הפונה, כל עוד סביר להניח כי הייעוץ/טיפול/

ההנחיה מיטיבים עם הפונה, ולא לתקופה ארוכה מזו ולא יוארך שלא לצורך מקצועי טיפול או יעוץ או הנחיה.

18. חבר יסייע לפונים לקבל שירותים ייעוציים חילופיים אם הוא אינו יכול, או אינו רוצה מסיבותיו המקצועיות להמשיך להעניק להם עזרה מקצועית.

19. חבר יודיע לפונה על כל כוונה להקליט או להסריט אותו, או לתת לצד שלישי לצפות בו, אם הוא מתכוון לעשות כן, ועליו לקבל את הסכמת הפונה מראש ובכתב לביצוע פעולות אלה. מלבד אם יש צורך מקצועי בהקלטת מטופל ללא ידיעתו.

20. חבר מתחייב להיוועץ בעניין חובת הידוע המוטלת על מטפלים, יועצים, וכל בעל מקצוע רלוונטי, בפרט לפי הוראות חוק למניעת אלימות במשפחה תשנ"א-1991 והתקנות על פיו בהן נקבע כי: "רופא, אחות, עובד חינוך, עובד סוציאלי, שוטר, פסיכולוג, קרימינולוג קליני, עוסק במקצוע פרה-רפואי, עורך דין, איש דת או טוען רבני, שעקב טיפול או ייעוץ שנתן לאדם במסגרת עיסוקו במקצועו או בתפקידו, היה לו יסוד סביר לחשוב כי זה מקרוב נעברה עבירה באותו אדם (בסעיף זה - המטופל) על ידי בן זוגו או על ידי מי שהיה בן זוגו בעבר, יידע את המטופל על כך שבאפשרותו לפנות לתחנת משטרה, למחלקה לשירותים חברתיים או למרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה מטעם המחלקה לשירותים חברתיים, וייתן לו כתובת ומספר טלפון של המקומות האמורים הקרובים למקום מגוריו של המטופל.

21. על היועץ לדווח למטופליו על כללי האתיקה להם הוא מחויב על פי כללים אלו.

22. חבר לא ייתן יעוץ משפטי או יעוץ בתחום אחר אשר איננו מוסמך מקצועית לתן אותו.

ב | שמירת סודיות

23. מבלי לגרוע בהוראות כל דין וכל פרופסיה על פי כללי האתיקה והמחויבות המקצועית על פיה, יועצי האגודה מחויבים על פי כללים אלו לשמירת סודיות. שמירת סודיות הינה עמוד התווך של מקצוע הייעוץ והטיפול ויועצי הפרט והמשפחה בפרט, מעצם טיבו של הקשר הטיפולי המתקיים עם יותר ממטופל אחד. על איש המקצוע לשמור על סודיות של כל אחד המטופלים הנכללים במסגרת הזוגית ו/או משפחתית. כפוף לאמור להלן. שמירת הסודיות כוללת סודיות של מה שהובא לידיעתו בשיחות בעל פה ו/או שנערכה תרשומת תוך כדי שיחה ו/או נשלחו מכתבים בין צדדים או בין רשויות אל היועץ/המטפל/המנחה ו/או לנועץ/ המטופל בכתב.

24. חבר לא יהיה רשאי לתעד שיחות בקלטת ו/או במחשב ו/או בסלולרי ו/או בטלפון ו/או

25. בתקליטור ו/או בכל מכשיר הקלטה אחר, אלא אם יקבל מראש את הסכמתו של הנועץ/ המטופל בכתב, למעט שיחות לגבי קביעת פגישות או גביית תשלומים שלא שולמו לאיש המקצוע, ויש חשש כי יתכחש להסדר שכר הטרחה.

26. על החברים לנקוט במלוא הזהירות על מנת להגן על סודיות המידע שהם מקבלים מיחידים וזוגות הנמצאים בטיפולם. חבר לא יפר סודיות כלפי פונה גם לאחר סיום הטיפול בעניינו, להוציא במקרים הבאים:

- א. על פי דרישת האתיקה ויש צורך מנומק במידע לביורר הדין.
 - ב. על פי דרישת חוק מדינת ישראל ועל פי צו שניתן כדין מבית דין או בית משפט מוסמך.
 - ג. כדי למנוע סכנה מידית וברורה לאדם.
 - ד. כאשר החבר הינו נתבע או נאשם במשפט אזרחי, פלילי או דין משמעתי הקשור לפונה, במקרים אלו וכיצא בהם מותר למסור מידע המתייחס לפונה, במהלך אותו משפט או דיון.
 - ה. אם ניתן כתב ויתור על סודיות מראש, אזי מותר לגלות את המידע בהתאם לתנאי כתב ויתור הסודיות ובכפוף למגבלות הלכות לשון הרע ורכילות.
 - ו. במידה ובני הזוג או אחד מהם יבקשו מאיש המקצוע לפתוח את תיק הייעוץ לפני גורם שלישי, עליהם לחתום יחד על טופס ויתור סודיות. ללא חתימת שניהם על טופס ויתור הסודיות לא יוכל איש המקצוע לדבר על התהליך הזוגי עם אף גורם נוסף.
27. חבר רשאי להשתמש בחומר קליני או בחומר הנוגע לפונה בהוראה, בכתיבה ובהצגת חומר לציבור אך ורק אם קיבל מהפונה מראש כתב ויתור סודיות בהתאם לעקרון שבסעיף זה או אם ננקטו צעדים נאותים להסתיר את זהותו וסודותיו של הפונה.
- א. חבר יאחסן רישומים הנוגעים לפונה או יוציא אותם מרשותו, רק בדרכים שיבטיחו שמירת סודיות.
28. הסודיות המקצועית על כל פרטיה מרכיביה והיבטיה, תישמר בקפדנות גם לאחר סיום הקשר בין איש המקצוע לבין המטופל. כמו כן החבר מקבל על עצמו מרותה של ועדת המשמעת גם לאחר הפסקת חברותו באגד לדברים שנעשו בזמן היותו חבר אגד.
29. בכל מידע הנדרש מגורם חוץ ויעוץ הנדרש ליועץ עצמו לצורך הטיפול הרי שהוא רשאי לחשוף את הפרטים הרלוונטיים בפני הגורם המייעץ וימנע מחשיפת פרטים אישיים ו/או שמות היועצים וכל מידע המאפשר לגלות מי הוא המטופל.
30. גם במידה ומימון שכר החבר משולם על ידי אחר, חובת הסודיות אוסרת מסירת מידע על הטיפול למי שאיננו המטופל, אלא על פי ויתור על סודיות שניתן מראש ובכתב.

ג | סידורים כספיים

31. חבר יקבע עם הפונים או עם מממני הפניה סידורים כספיים שניתן להבינם בנקל, אשר אינם טומנים בחובם מידע נסתר כלשהו ואשר תואמים את נוהג התשלום המקצועי המקובל.
32. חבר לא יציע ולא יקבל תשלום עבור הפניית פונים לגורמים אחרים.
33. חבר יודיע לפונים את סכום שכר טרחתו קודם התחלת מתן שירותיו.
34. חבר יציג עובדות כהוייתן, לגבי שירותיו לפונים ולמממני הפניה.
35. חבר ייתן קבלות וחשבוניות וינהל ספרי חשבונות כדן.

ד | יחסים בין חברים

36. בכל עניין אישי, ארגוני או מקצועי יגלה חבר האגודה יחס של כבוד וחברות כלפי עמיתיו לאגודה, וכן למומחים שאינם חברים באגד מקצועי.
37. בעת קבלת פונים שהיו בייעוץ/טיפול/הנחיה של חבר אחר או מומחה שאינו חבר, יימנע החבר מהבעת דעה כלשהי על איש המקצוע הקודם. דברי זלזול על איש מקצוע אחר או על קשרים טיפוליים אחרים אסורים לחלוטין.
38. לא ינצל חבר מתן חוות דעת מקצועית כדי לנגח אישית חבר אחר או להטיל ספק בכישוריו.
39. חבר ימנע מכל פעולה האמורה למשון אליו פונים שנמצאים בטיפול אצל איש מקצוע אחר רק אם עזב המטופל מרצונו את איש המקצוע שלו, רשאי החבר לקבלו לתהליך טיפולי.
40. חבר המחליף חבר אחר בעת היעדרו, יחזיר את הפונה שטיפל בו בשעת ההיעדרות לידי החבר האחר בשובו, ויעביר אליו מידע על העזרה שהגיש.
41. במקרה של העברה זמנית של טיפול, לא ימשיך החבר (הזמני) במעקב או בבירור בעניינו של הפונה ללא ידיעתו של איש המקצוע הקבוע. חבר המחליף חבר אחר בפעילות מקצועית יפעל בכבוד, באהבת חברים, בהגינות ובתום לב כלפי החבר.

ה | מיומנות מקצועית

42. לכל חבר יש אחריות אתית לפעול ברמה נאותה של מיומנות והגינות מקצועית, וכן ברמה גבוהה של יושר אישי.
43. על החברים לפרט השכלתם הכשרתם וניסיונם המקצועי בצורה מדויקת ובדרך ישרה והוגנת.
44. חברים לא יתייעצו או יפנו פונים לייעוץ או טיפול או הנחיה אצל גורמים חסרי כישורים ומעמד מקצועי מוכח.
45. על החברים לוודא את ההכשרה והמיומנות המקצועית של אנשי מקצוע אליהם הם מפנים

מטופלים להמשך טיפול או ייעוץ או הנחיה.

46. החבר יעמוד בכל הדרוש לשם עדכון ידיעותיו המקצועיות, וישתתף לפי דרישת הנהלת האגודה בימי עיון, השתלמויות או פעילות אחרת למען חידוש ועדכון המידע.

— | פרסום ופרסומת

47. חבר רשאי לציין את הגדרת התמחותו בתחום הייעוץ/הטיפול/ההנחיה בהתאם לתעודה שהוענקה לו על ידי מוסד הלימודים שקיבל את הכרת האגודה.

48. חבר יפרסם עצמו באופן נאות וידאג לכך שהפרסום יכלול את המידע הנחוץ לאנשים מן השורה, לצורך בחירת שירותים מקצועיים.

49. חבר יציג בדיוקנות את תעודותיו, כישוריו, הדרכתו וניסיונו, הנוגעים לאופן בו הוא מטפל.

50. חבר לא ישתמש בשם או בתואר העלול להטעות את הציבור בנוגע לזהותו, אחריותו ומעמדו.

51. חבר לא ישתמש בכל אמצעי זיהוי שהוא (כגון: כרטיסי ביקור, שלט משרדי, נייר מכתבים עם כותרת מודפסת, רישום במדריך טלפונים או במדריך חברי האגודה) אם כלולה בה קביעה או טענה שהינה כוזבת, מטעה או מרמה, ואם יש בה אחד או יותר מהגורמים הבאים:

א. סילוף משמעותי של האמת.

ב. הימנעות מגילוי עובדה משמעותית, אשר עצם העדרה הופך את הטענה למטעה.

ג. כוונה או אפילו אפשרות ליצור ציפיות שאינן מוצדקות.

ד. הצגת החבר כשותף או כחבר בחברה או בכל ארגון אחר שאינו שותף בה או קשור אליה.

52. על החבר לתקן ככל האפשר, מידע כוזב, מטעה או בלתי-מדויק וכן טענות של אחרים בנוגע לכישוריו, שירותיו או מוצריו.

53. חבר לא יעשה שימוש בלוגו של האגודה לשם מטרה ללא הסכמה בכתב מהנהלת האגודה.

— | ז כבוד המקצוע

54. החבר ישמור על כבוד המקצוע וימנע מכל מעשה העלול לפגוע בכבוד המקצוע ומעמדו.

55. החבר יכבד את זכויותיהם ואחריותם של עמיתים למקצוע וייקח חלק בפעילויות האגודה המקדמות את מטרות המקצוע.

56. חבר מחויב לכללי ההתנהגות האמורים בהוראות אלו מטעם האגודה, גם כאשר הינו חבר בארגון אחר או מועסק על ידו.

57. חבר המחבר ספר או מאמר מקצועי, הזוכים להוצאה לאור, יציין ככל האפשר את שמותיהם של אלה שמהם קיבל רעיונות מקוריים.

58. חבר ימנע מלהביע בקורת בפומבי או באוזני נועצים / מטופלים, לגבי עבודתם או התערבותם של עמיתים למקצוע. הוא יוכל לעשות זאת באפיקים פנימיים כמקובל באיגודים מקצועיים נאותים.

ח | מקצועיות ויושר

59. האגודה הינה אגודה תורנית עם רמה אנושית גבוהה. החבר באגודה מתחייב לשמור כל העת על רמה אנושית, מקצועית ויושר.

60. חבר יחשב כמפר כללי התנהגות, באופן שיהיה ניתן לועדת האתיקה לבטל את חברותו ב"אגד המקצועי" בנסיבות הבאות:

א. אם הורשע בפשע והעונש שקיבל הינו מאסר בפועל יותר משנה. אף אם העבירה שביצע לא קשורה לעיסוקו המקצועי.

ב. כאשר העבירה שביצע קשורה להכשרתו או לתפקודו: אזי בכל מקרה שהורשע, ייערך לו גם דיון בוועדת האתיקה בו יוכל לגונן על עצמו ולשכנע מדוע לא תיפסק חברותו.

ג. אם רישיונותיו או תעודותיו הושעו או בוטלו, או אם ננקטו נגדו צעדים משמעותיים על ידי גופים מסדירים.

ד. אם הוכח שאינו כשיר יותר לעסוק ביעוץ/טיפול/הנחיה מסיבות פיזיולוגיות או נפשיות, או צריכת יתר של אלכוהול או של חומרים אחרים.

ה. אם נמנע מלשתף פעולה עם האגודה בכל הקשור להגשת תלונה אתית עליו, ועד סיום כל ההליכים הנוגעים לאותה תלונה.

ו. אם הוצא מחברות בארגון מקצועי אחר עקב עבירה אתית, יהווה הדבר עילה מספקת לשקול המשך חברותו באגודה.

ז. ועדת האתיקה רשאית להשעות את החבר מחברות באגודה מעת התלונה ועד לבירור והחלטה סופית.

61. חבר יפנה לאיש מקצוע נאות (כגון: ייעוץ, הדרכה או הדרכת עמיתים) בעניין בעיותיו או קשייו האישיים היכולים לפגוע בביצוע עבודתו או בשיקול דעתו הקליני.

62. חבר האגודה מחויב לזהירות מרבית בהבעת עמדותיו ודעותיו הרוחניות או המקצועיות בפומבי, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת, באופן שלא יגרמו להקצנה, תסיסה ו/או ניכור אל האגודה.

ט | אינטרנט ואמצעי תקשורת אלקטרוניים

63. כל התכתבות של אנשי מקצוע ביניהם לבין עצמם וביניהם לבין כל האחרים הפונים אליהם דרך האינטרנט ודרך אמצעי תקשורת אלקטרוניים אחרים תיעשה תוך שמירה על כל כללי החיסיון וההתנהגות האתית הכלולים בכללים אלה.

64. חברים המספקים ייעוץ/הנחיה באמצעות תגובות באינטרנט או אמצעי תקשורת אלקטרוניים אחרים, עליהם לדאוג שתגובותיהם יהיו:

א. מבוססות על הידע המקצועי שלהם, הכשרתם או ניסיונם. ובהתאם לידע המקצועי המתאים הקיים בספרות ובפרקטיקה הקלינית.

ב. שלא ייטעו את הנועץ / המטופל בהם לחשוב כי בעצם תגובתם אליו נוצר קשר של מחויבות לייעוץ/טיפול בדווקא איתו.

ג. כאשר חברים נותנים ייעוץ/הנחיה, הדרכה או מבצעים מחקר דרך האינטרנט או כל אמצעי תקשורת אחר, חלים עליהם כל הכללים האלה לרבות אחריות, סודיות, מקצועיות, יושר, סידורים כספיים וכללי הפרסומת.